

Používanie – navrhovanie bezpečnostných značiek

Vždy nás poteší, keď môžeme odbornej verejnosti oznámiť pozitívnu správu. Robíme to aj v tomto prípade, a to v súvislosti s bezpečnostnými značkami (piktogramami).

V technických správach riešení protipožiarnej bezpečnosti stavieb (ďalej len PBS) je jednou z informácií citácia predpisu, podľa ktorého navrhujeme osadenie bezpečnostných značiek. Pre väčšinu bezpečnostných značiek z hľadiska PBS je týmto predpisom Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z. [1].

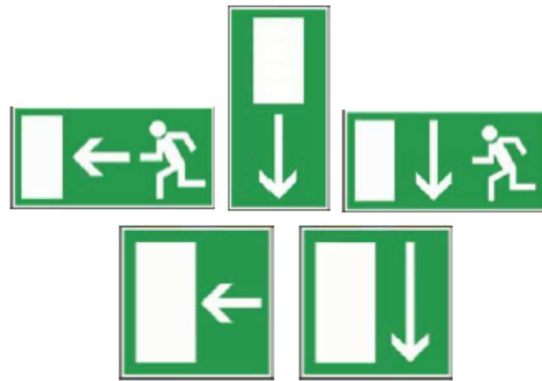
Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z.

Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z. (ďalej len „Nariadenie vlády“) obsahuje prílohu č. 2 „Všeobecné minimálne požiadavky na značky“. Príloha obsahuje 3 body:

1. Vlastnosti
2. Podmienky používania
3. Používané značky
 - 3.1 Zákazové značky
 - 3.2 Výstražné značky
 - 3.3 Príkazové značky
 - 3.4 Značky pre núdzový východ, únikové cesty a prvú pomoc
 - 3.5 Značky na ochranu pred požiarmi

Z pohľadu PBS sú významné značky zobrazené v bodoch 3.4 a 3.5 Prílohy č. 2 Nariadenia vlády.

Z bodu 3.4 sú to najmä tieto značky:

Núdzový východ alebo úniková cesta

Určenie smeru (doplnková informačná značka)

Z bodu 3.5 sú to tieto značky:

Požiarma hadica

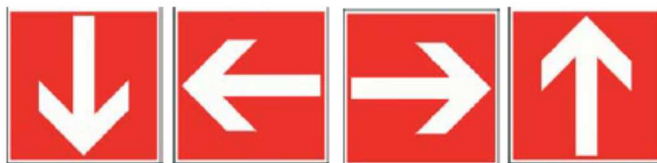
Rebrík

Hasiaci prístroj

Telefón na núdzové volanie v prípade požiaru

Určenie smeru (doplnková informačná značka)

Zdalo by sa teda, že tu máme záväzný (a závažný) dokument, a teda musíme používať značky v ňom uvedené. Nariadenie vlády pochádza z roku 2006 a situácia sa vo svete aj v tejto oblasti od toho času vyvíja. Najmä v Japonsku bol uskutočnený rozsiahly výskum zameraný na porozumenie informačným značkám. Sú medzi nimi aj bezpečnostné značky. Na základe výsledkov výskumov v tejto oblasti bola od základu zrevidovaná medzinárodná norma ISO 7010, ktorá bola prevzatá aj do sústavy noriem EN a teda povinne aj do sústavy STN [2]. Problém je v tom, že v tejto norme sú uvedené značky, ktoré sa odlišujú od značiek zobrazených v Nariadení vlády. Ako tento problém vyriešiť? V tejto súvislosti bolo oslovené Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR ako gestor Nariadenia vlády a Prezídium HaZZ

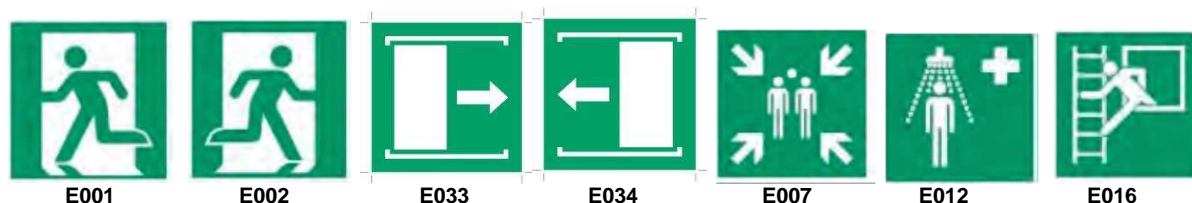
MV SR ako zainteresovaný štátny orgán v súvislosti s bodmi 3.4 a 3.5 Prílohy č. 2 Nariadenia vlády. Stanoviská uvedených štátnych inštitúcií sa opierajú o bod 1.3 v Prílohe č. 2 Nariadenia vlády, ktorý umožňuje používať aj iné podobné bezpečnostné značky, ako sú uvedené v nariadení vlády.

Bod 1.3 Nariadenia vlády SR č. 387/2006 Z. z.

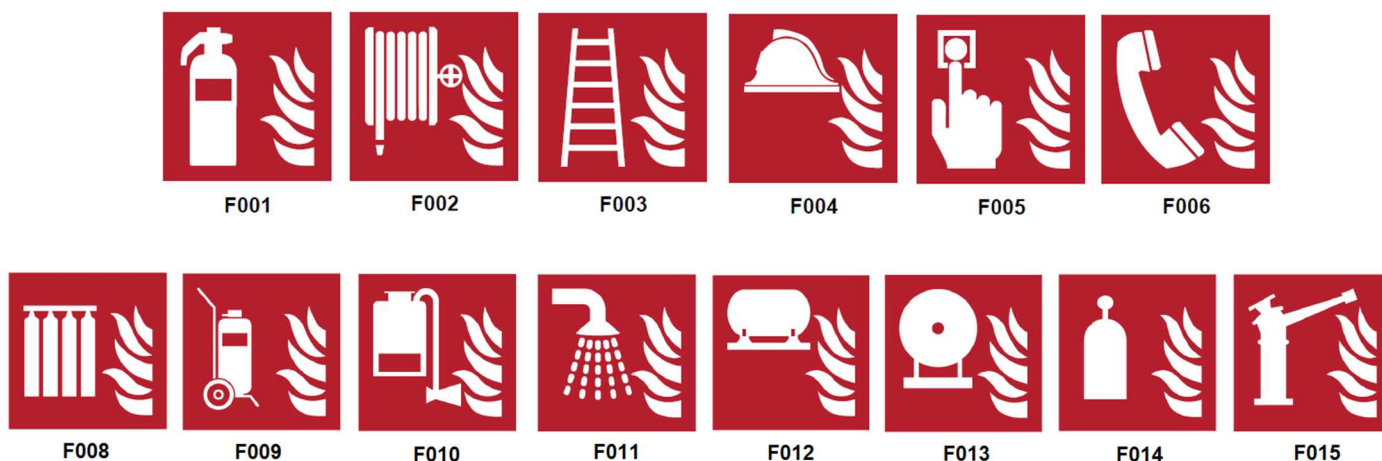
Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR sa k problematike vyjadrilo listom zn. 17944/2017-M_OPP 39284/2017 zo dňa 27.9.2017 adresovaným spoločnosti Cognitio, s.r.o. Ministerstvo vnútra SR Prezídium HaZZ sa k problematike vyjadrilo listom zn. PHZ-OPP4-2017/002063-002 zo dňa 3.10.2017 tiež adresovaným spoločnosti Cognitio, s.r.o. Obidve ministerstvá zhodne odkazujú na možnosť využitia bodu 1.3 Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády, kde sa píše, že: „**Používané piktogramy môžu byť nepatrne odlišné alebo podrobnejšie ako piktogramy ustanovené v bode 3, ak budú vyjadrovať rovnaký význam a ak odlišná úprava nebude meniť ich význam.**“ Pritom musí byť dodržaná ešte podmienka pomeru plochy pozadia k ploche samotného symbolu. Zelená alebo červená farba pozadia musí zaberat' najmenej 50 % plochy značky.

Odpovede obidvoch ministerstiev teda umožňujú bez akýchkoľvek problémov navrhovanie a používanie piktogramov zobrazených v STN EN ISO 7010. Pre názornosť uvádzame najbežnejšie bezpečnostné piktogramy z STN EN ISO 7010:

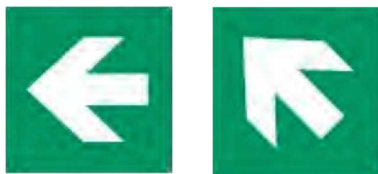
Bezpečnostné značky (piktogramy):

Požiarnebezpečnostné značky (piktogramy):

V niektorých prípadoch je potrebné doplniť uvedené značky smerovými šípkami. STN EN ISO 7010 odkazuje v súvislosti s nimi na normu ISO 3864-3. Interval otáčania je 45°.

Požiarnebezpečnostné smerové značky majú červené pozadie.

Vidíme, že STN EN ISO 7010 poskytuje väčšiu paletu značiek ako Nariadenie vlády. Značky sú zrozumiteľnejšie ako v Nariadení vlády, a preto je prirodzené ich uprednostniť pred značkami zobrazenými v Nariadení vlády.

Je potrebné upozorniť, že STN EN ISO 7010 sa neustále dopĺňa o nové piktogramy. V súčasnosti je platných 6 doplnkov k tejto norme.

Záver

Na základe uvedeného odporúčame v riešeníach PBS používať odkaz na bod 1.3 Prílohy č. 2 Nariadenia vlády a prípadne aj jeho citáciu a v príslušných pasážach (únikové cesty, hasiace prístroje, hydranty atď.) už odkazovať na č. piktogramu v STN EN ISO 7010.

Literatúra

- [1] Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z. z 24. mája 2006 o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci
- [2] STN EN ISO 7010: 2013 + A1 až A6 Grafické symboly. Bezpečnostné farby a bezpečnostné značky. Registrované bezpečnostné značky